

Kammarrätten

Fonds skattskyldighet

En fond hade enligt sina stadgar till ändamål att vartannat år till hos ett A/B och dess dotterbolag anställa verkmästare och andra tjänstemän, som under senast förflutna två år gjort insatser för bol, lämna bidrag för bedrivande av studier eller undantagsvis för möjliggörande av studieresor inom eller utom landet.

I fondens deklaration år 1966 uppgavs dess inkomst av kapital till 2.223 kr och behållna förmögenhet till 66.563 kr.

TN ansåg fonden vara oinskränkt skattskyldig och taxerade fonden för inkomst och förmögenhet

Hos PN yrkade fonden undanröjande av taxeringarna samt anförde bl a. Enligt stadgarna hade stipendier utbetalats under åren 1960, 1962, 1964 och 1966. Under åren 1962 och 1964 utgivna stipendier, vardera året 1.500 kr, hade utgjort bidrag till genomgång av resp en ingenjörskurs per korrespondens och en aftonkurs å tekniskt gymnasium. Under 1966 utgivet stipendium å 2.300 kr hade tilldelats en verkmästare såsom bidrag till studier i byggnadsorganisation och byggnadsekonomi. Beloppet motsvarade cirka 80 % av avkastningen på fondens medel under 1964 och 1965 efter avdrag för skatter och omkostnader. Fonden hade fortlöpande i skälig omfattning tagit avkastningen av sitt kapital i anspråk för utdelning av stipendier för undervisning och utbildning.

PN lämnade fondens talan utan bifall. PN fann nämligen inte visat att fonden skulle hänföras till sådana juridiska personer, vilka jml bestämmelserna i 53 § KL, 7 § Si samt 6 § Sf helt eller delvis skulle befrias från skattskyldighet.

Hos KR fullföljde fonden sin talan.

KR = ej ändring. (KR:s utslag den 1/3 1968).

Från beslutet var en led skiljaktig och yttrade. "Med hänsyn till det ändamål som huvudsakligen avses med fondens verksamhet och till att detta ändamål enligt vad handlingarna utmärker numera får anses tillgodosett i en omfattning, som skäligen svarar mot avkastningen å fondens tillgångar, är fonden jml 53 § 1 mom e) KL, 7 § första st f) Si och 6 § 1 mom Sf icke skattskyldig för i målet ifrågakvarande inkomst och förmögenhet." – På grund härav ville led för sin del undanröja taxeringarna.

Förvaltningsenhet? Schablontaxering?

Godsägare L redovisade i sin deklaration 1966 inkomst av annan fastighet med 9.020 kr.

TN följde deklarationen.

Hos PN anförde TI. Ett femtiotal bostadshus — vilka tidigare varit bebodda av torpare och jordbruksarbetare å egendomen — hade vid allmänna fastighetstaxeringen 1965 åsatts taxeringsvärden såsom annan fastighet. Byggnaderna var numera regelmässigt uthyrda såsom sommarnöjen. Hyresinkomsterna av "sommarrustgufastigheterna" uppgick enligt uppgift under 1965 till 24.491 kr. L. har emellertid endast redovisat inkomsterna av dessa fastigheter enligt den s. k. schablonmetoden. Då dessa såsom sommarnöjen uthyrda fastigheter bör anses utgöra en förvaltningsenhet och inkomsterna överstiger såväl 1.200 kr som 2 % å sammanlagda taxeringsvärdet, 451.000 kr, bör inkom-

terna härav redovisas å s. k. 6 a-bilaga. Då L uppgivit sig inte ha haft några kostnader för dessa fastigheter, bör därvid avdrag endast medges för värdeminskning å byggnader med en % å sammanlagda taxerade byggnadsvärdet, 417.800 kr, eller med 4.178 kr. Inkomsten av annan fastighet blir då 20.313 kr.

L genmälde. Fastigheterna låg utspridda på egendomen. De stod inte under sådan gemensam förvaltning och drift att de framträdde, ekonomiskt sett, såsom en naturlig enhet. Reparationer, underhåll och andra åtgärder som innefattas i förvaltning och drift ombesörjdes av hyresgästerna själva.

PN biföll TI:s talan.

Hos KR yrkade L att inkomstbeskattning av fastigheterna skulle ske enligt deklarationen.

KR yttrade. Av utredningen i målet får anses framgå att de såsom sommarnöjen uthyrda fastigheterna ha avskilts från av L innehavda jordbruksfastigheter, som bildar en förvaltningsenhet. Med hänsyn härtill och övriga omständigheter måste de uthyrda fastigheterna — även om, såsom uppgivits, hyresgästerna själva ombesörjer reparationer m m — antagas stå under sådan gemensam förvaltning, att fastigheterna bildar en förvaltningsenhet. — Vid tillämpning av 24 § 2 mom KL måste, då fråga är om flera fastigheter av annan fastighets natur som tillsammans bildar en förvaltningsenhet, med fastighet förstås hela förvaltningsenheten. Enär med sådan innebörd av lagrummet intäkten icke skall beräknas enligt schablonmetoden i förevarande fall, lämnar KR besvären utan bifall. KR:s utslag den 15/3 1968.)

Andelsägares övertagande av förenings tillgångar och skulder

En elektrisk distributionsförening u p a i likv med 1.922 andelar — varav huvuddelen eller 1.916 innehades av den kommun, inom vilken föreningen hade sin verksamhet — överlät till kommunen sina tillgångar och skulder enligt ett i okt. 1963 träffat avtal jämte tillägg av den 31 dec 1964. Värdet av distributionsanläggningarna hade i föreningens räkenskaper för 1962 uppskrivits med 23.915 kr för att få en balans mot det verkliga andelskapitalet, vilket värde vid kommunens övertagande av anläggningarna var bokfört till 83.386 kr. Då ägarna av de övriga 6 andelarna var okända, skedde övertagandet genom en kvittning av tillgångar och skulder, varefter föreningen var likviderad.

Föreningen redovisade i sin deklaration 1965 underskott å rörelse till belopp av 7.500 kr.

TN taxerade föreningen till såväl sis som kis för 15.150 kr. Därvid ansåg TN att en försäljning av tillgångarna ägt rum. TN upptog som intäkt av rörelse köpeskillingen för anläggningstillgångarna, 83.386 kr. För deras taxeringsmässiga restvärde, som vid 1964 års taxering beräknats till 60.736 kr, medgavs avdrag. Vid beräkningen av restvärdet ansåg TN uppskrivningen med 23.915 kr inte böra inräknas i avskrivningsunderlaget.

Hos PN yrkade föreningen undanröjande av taxeringarna och anförde. Överlåtelsen till kommunen kunde inte anses såsom någon försäljning i egentlig mening. Det värde, som åsatts tillgångarna vid överlåtelsen saknade betydelse ur kommunens synpunkt. Den uppskrivning av tillgångarna, som skett i bokslutet för 1962 och då inte påverkat rörelseresulta-

tet, borde inte rimligen beskattas som en intäkt vid nu ifrågakommande taxering.

PN lämnade föreningens talan utan bifall och yttrade. Av utredningen i målet framgår att kommunen övertagit föreningens tillgångar och verksamhet per 31/12 1964 till de vid samma tidpunkt bokförda värdena. PN finner sålunda att tillgångarna avyttrats till ett värde av 83.386 kr. Jml anv till 29 § KL skall belopp, som erhålles vid sådan avyttring, upptagas till beskattning såsom intäkt av rörelse, varvid avdrag får ske för vad som i beskattningshänseende kvarstår oavskrivet, i detta fall 60.736 kr. PN finner förty att TN rätteligen förfarit.

Hos KR fullföljde föreningen sin hos PN förda talan.

KR yttrade. Överförandet i samband med föreningens likvidation av dess verksamhet med tillgångar och skulder till kommunen samt vad i samband därmed ägt rum får anses ha inneburit att till kommunen utskiftats det belopp, varmed värdet av föreningens tillgångar må ha överstigit dess skulder. Föreningen kan genom vad sålunda och i fråga om beräkning av skattemässigt restvärde förekommit icke anses ha åtnjutit skattepliktig intäkt av rörelse. KR finner förty skäligen undanröja de överklagade taxeringarna. (KR:s utslag den 22/3 1968.)

Jfr. prop. 1966:85 s. 105 ff. och SFS 1966:724. Se däremot även RR 5/6 1962 (Skattenytt 1963 s. 29 ang. uppskrivning av handelsbolags tillgångar vid ombildning till enskild firma.

Avdrag för fördrade levnadskostnader m. m.

P — anställd i byggnadsbranschen och bosatt i Östra Frosta kommun — upptog i sin deklaration 1966 såsom inkomst av

tjänst traktamentsersättningar med 7.312 kr och ersättning för resor till Lund under tid då han inte åtnjutit traktamentsersättningar med 750 kr. Traktamentsersättningarna avsåg 28 dygns korttidsförrättningar med övernattning i Landskrona efter 29 kr för dygn, 6.500 kr. Han tillgodoförde sig avdrag för fördrade levnadskostnader med 7.312 kr och för resekostnader med 750 kr.

TN vägrade avdrag för fördrade levnadskostnader eftersom dessa inte styrkts. I stället medgav TN avdrag för resekostnader med 3.000 kr.

Hos PN yrkade P att erhålla avdrag i förenämnda hänseenden med belopp motsvarande uppburna traktaments- och reseersättningar.

PN ansåg sig sakna anledning antaga att P:s avdragsgilla omkostnader uppgått till högre belopp än vad TN beräknat.

Hos KR fullföljde P sin talan och yttrade. Samtliga traktamentsersättningar avsåg ersättning för bortovaro från hemmet under mer än 12 timmar för dag. Avdrag borde därför medges med 6.912 kr, avseende 288 dagar i Landskrona och Malmö utan övernattning efter 24 kr för dag. Vidare ansåg sig P berättigad till avdrag för kostnader för resor dels med 750 kr, avseende resor med egen bil under 30 dagar à 10 mil till Lund, och dels med 3.225 kr för resor under 258 dagar till Landskrona och Malmö. Avdrag hade därför rätteligen bort yrkas och medgivas med tillhoppa 10.887 kr.

TI genmälde. I målet har numera framkommit, att P — som är ogift — dagligen färdats mellan arbetsplatsen och hemorten. En fördelning av tjänstgöringen å korttids- och långtidsförrättningar kan således inte göras. Ej heller torde vid daglig färd mellan arbetsplats och hemort

antalet uppburna traktamentsersättningar motsvara det verkliga antal dagar, som P på grund av arbetet varit borta från hemorten. Vid sådant förhållande synes ett schablonmässigt avdrag inte kunna godtagas. Då det emellertid är möjligt att det skönmässigt medgivna avdraget blivit något för lågt tillstyrktes avdrag med ytterligare 1.500 kr.

I sitt utslag anförde KR bl. a. Enär ej annat ifrågasatts får det antagas att traktamentsersättningarna utgått enligt gällande kollektivavtal. På grund härav och då ersättningarna understigit av RN fastställda normalbelopp får P, oavsett att han i stället för att övernatta dagligen färdats mellan hemmet och arbetsplatserna i Landskrona och Malmö, anses berättigad till avdrag för fördyrade levnadskostnader med yrkat belopp 6.912 kr. Vid sådant förhållande är P emellertid icke berättigad till avdrag för kostnader för dagliga resor till nämnda arbetsplatser. Ej heller kan P anses berättigad till avdrag för kostnader för resor till sin hemort vid veckosluten, eftersom dessa kostnader icke torde ha överstigit de traktamentsersättningar P synes ha uppburit även under sina besök i hemorten. Däremot må P anses berättigad till avdrag för kostnader för resor till Lund med ett såsom skäligt ansett belopp av 600 kr. (KR:s utslag den 8/3 1968.)

Skattefråga

En fastighet (flerfamiljs) äges gemensamt av 5 personer vilka var och en insatt lika belopp 25.000 kr. Tidigare har varje delägare tillförts ränta å insatt kapital. Detta har medfört att nettointäkten av fastigheten nedgått så att s. k. procentavdrag vid kommunal taxering ej helt kunnat utnyttjas. Frågan är nu om skatterättsliga hinder finnes mot ett förfarande där delägarna ej gottgöres ränta utan istället automatiskt får ett ökat fastighetsnetto (1/5-del vardera) sig påfört som skattepliktig intäkt. Vad som i detta fall vinnes är utnyttjandet av ovannämnda procentavdrag. Samtliga delägare bosatta i samma kommun där fastigheten är belägen.

Svar: Enligt KL:s regler skall varje delägare beskattas för sin andel av nettointäkten. Vid beräkningen av denna nettointäkt får räntan på delägares eget kapital inte dras av. Sådan ränta skall därför inte heller beskattas som inkomst av kapital hos delägarna. Såvitt framgår av frågan är således den tilltänkta metoden den rätta.